

Mikulski, Zdzisław

Skład Towarzystwa Naukowego Warszawskiego : (kadencja 2004-2007) : Wspomnienia pośmiertne : Marek Roman (1931-2003)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 66, 167-169

2003

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

trafne rozpoznania przy łóżku chorego w czasach, gdy takie metody jak tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny, próby genetyczne itp. nie były dostępne. W stosunku do swoich współpracowników był bardzo wymagający, nieustannie stymulował asystentów do podnoszenia kwalifikacji, czytania obcojęzycznej literatury fachowej, prowadzenia badań i pisanie prac naukowych. Nie tolerował osób nie wykorzystujących swoich uzdolnień i wynikających z nich możliwości. Pamiętał na zawsze tych, którzy Go zawiedli ale jednocześnie potrafił szczerze wynagradzać oddanych pracy naukowej i konsekwentnych.

Profesor Krakówka był człowiekiem skromnym, niezwykle pracowitym, bez reszty oddanym pracy lekarskiej i naukowej. Praca zawodowa wypełniała całe Jego życie nie pozostawiając w nim miejsca na hobby. Skromne mieszkanie Profesora było podporządkowane Jego pracy. Wypełnione książkami, czasopismami medycznymi i maszynopisami prac bardziej przypominało gabinet w Klinice niż miejsce wypoczynku. Maszyna do pisania zajmowała centralne miejsce w domu.

Profesor Krakówka ukształtował życie zawodowe całej rzeszy wytrwałych, cieszących się uznaniem pneumonologów. Wielu z nich zajmując kierownicze stanowiska zdążyło wykształcić kolejne pokolenie. W naszej pamięci Profesor pozostanie wzorem lekarza, naukowca i uczciwego człowieka.

Jan Kuś

MAREK ROMAN (1931–2003)

Odszedł od nas 20 września 2003 r. prof. dr inż. Marek Roman, wybitny uczyony w zakresie techniki sanitarnej, rektor Politechniki Warszawskiej (1988–1990), wieloletni prezes i członek honorowy Polskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych, członek TNW od 1983 r.

Marek Franciszek Roman, ur. 4. X. 1931 r. w Warszawie, syn Jana, architekta i Elżbiety z d. Skąpskiej, nauczycielki tańca i muzyki. W 1950 r. ukończył liceum im. Tadeusza Rejtana w Warszawie i podjął studia na Wydziale Inżynierii Sanitarnej Politechniki Warszawskiej. Dyplom inżyniera budownictwa sanitarnego ze specjalnością technologii wody i ścieków uzyskał w 1954 r., a następnie dyplom magistra

ze specjalnością wodociągów i kanalizacji w 1956 r. W trakcie studiów został asystentem, początkowo (1953 r.) w Katedrze Chemii i Technologii Materiałów Budowlanych, a później (1954–57) w Katedrze Chemii Sanitarnej. Po ukończeniu studiów przeszedł w 1957 r. do Katedry Wodociągów i Kanalizacji, kierowanej przez prof. Henryka Stamatello. Dodatkowo w latach 1954–1967 pracował w Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego „Stolica” oraz był konsultantem innych prac inżynierskich i autorem patentów.

W Politechnice Warszawskiej przeszedł wszystkie stanowiska dydaktyczno-badawcze. Stopień doktora nauk technicznych otrzymał w 1964 r., a jego podstawą była praca Zasady i podstawy stosowania grupowych oczyszczalni ścieków; promotorem był prof. Ignacy Piotrowski (1879–1971). Wkrótce stał się współautorem (ze Zbigniewem Płaskowskim) książki Konstrukcje budowlane w oczyszczalniach ścieków (Arkady, Warszawa 1966, wyd. II 1973), a następnie drugiej wspólnej publikacji Konstrukcje budowlane pompowni ścieków (Arkady, Warszawa 1968, wyd. II 1973) oraz Konstrukcje budowlane stacji oczyszczania wody (Arkady, Warszawa 1979). W 1974 r. ukazał się jego pierwszy podręcznik akademicki Kanalizacja. Oczyszczanie ścieków. (Arkady, Warszawa 1974, wyd. II 1986). Napisał ogółem 11 książek oraz ponad 120 prac i artykułów naukowych. W tym czasie rozwinął współpracę z ośrodkami naukowymi za granicą prowadząc wykłady w takich uczelniach jak: Politechnika Helsińska, Politechnika w Trondheim, Politechnika Koenhaska, Uniwersytet w Wenecji. Współpracował ze Światową Organizacją Zdrowia (WHO) w Genewie; był też ekspertem Banku Światowego oraz programu restrukturyzacji usług wodociągowych i kanalizacyjnych prowadzonego przez Agencję Rozwoju Międzynarodowego Stanów Zjednoczonych.

Związał się wcześniej z Polskim Zrzeszeniem Inżynierów i Techników Sanitarnych, a w 1969 r. znalazł się w jego władzach. Wszedł też do Komitetu Gospodarki Wodnej PAN i z jego ramienia został referentem Podsekcji Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska w Sekcji Nauk o Ziemi i Górnictwa II Kongresu Nauki Polskiej w 1973 r. Przygotował (wraz z zespołem) referat zbiorczy *Osiągnięcia i stan nauk w zakresie gospodarki wodnej i ochrony środowiska oraz kierunki ich rozwoju* („Archiwum Ochrony Środowiska”, 1, 1975). W 1978 r. otrzymał tytuł prof. nadzw. nauk technicznych i objął w Politechnice Warszawskiej funkcję dyrektora Instytutu Zaopatrzenia w Wodę i Budownictwa Wodnego. Lata 80. zaznaczyły się dlań szczególną efektywnością. Jako członek Komitetu Gospodarki Wodnej PAN objął w 1981 r. kierownictwo Sekcji Ochrony Wód organizując w jej ramach spotkania i konferencje naukowe. Został też członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Zaopatrzenia w Wodę

– IWSA (obecnie Międzynarodowe Stowarzyszenie Wodne – IWA) i przewodniczącym Polskiego Komitetu IWSA. Podjął zadanie prowadzenia w Polsce Międzynarodowej Dekady Pitnej Wody i Sanitacji (International Drinking Water and Sanitation Decade 1981–1990), rozpowszechnienia jej haseł i osiągnięć, dając temu wyraz w licznych wydawnictwach, m. in. w artykule *Międzynarodowa dekada pitnej wody i sanitacji (1981–1990) – jej znaczenie dla Europy i Polski* („Gospodarka Wodna”, 11, 1985), w którym wskazał na znaczenie Dekady dla Polski. Równocześnie w 1981 r. został wybrany dziekanem Wydziału Inżynierii Sanitarnej i Wodnej PW pełniąc funkcję przez dwie kadencje (do 1987 r.) Przez następny rok akademicki (1987–1988) był prorektorem ds. nauki, a w latach 1988–1990 pełnił funkcję rektora Politechniki Warszawskiej.

W 1983 r. został przyjęty w poczet członków Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

W Polskim Zrzeszeniu Inżynierów i Techników Sanitarnych (PZITS) pełnił od 1988 r. funkcję prezesa, a zarazem był redaktorem naczelnym miesięcznika „*Gaz, Woda i Technika Sanitarna*”. Za wybitne zasługi dla Zrzeszenia otrzymał godność członka honorowego i został odznaczony Medalem im. prof. Zygmunta Rudolfa. W tym czasie był członkiem Rady Głównej oraz wiceprezesem Naczelnej Organizacji Technicznej. W Komitecie Badań Naukowych wchodził w skład Zespołu Ochrony Zdrowia i Środowiska Komisji Badań Stosowanych. Był wieloletnim członkiem Rad Naukowych: Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz Instytutu Ochrony Środowiska w Warszawie, a z chwilą utworzenia resortu ochrony środowiska znalazł się w Państwowej Radzie Ochrony Środowiska, gdzie pełnił funkcję wiceprzewodniczącego. Wchodził także w skład Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Ostatnio został członkiem Krajowej Rady Gospodarki Wodnej.

Utrzymywał bliskie związki z organizacjami technicznymi za granicą. Był członkiem Niemieckiego Stowarzyszenia Techniki Sanitarnej (ATV), Niemieckiego Stowarzyszenia Gazowniczego i Wodociągowego (DVGW), a Bułgarskie Stowarzyszenie Jakości Wody nadało Mu Członkostwo Honorowe. Z kolei także tytuł członka honorowego otrzymał od Międzynarodowego Stowarzyszenia Zaopatrzenia w Wodę IWSA; ostatnio wszedł w skład tego władz, a Polski Komitet IWA nadał Mu członkostwo honorowe.

Człowiek szlachetny i niezwykle życzliwy, a zarazem skromny, przyjaciel młodzieży, inżynier-humanista o szerokim horyzoncie wiedzy; dotknięty chorobą zmarł 20. IX. 2003 r. Pochowany na Powązkach w Warszawie 26. IX. 2003 r.

Zdzisław Mikulski